חילק דאמרי סוגה וחלקא וכו'. מהכא מפיק גיזה וחלב דאסור ובשר חורמיה דקרא ולפ דריש ומכלא לאפוקי כלבים: **אלא דאיעבר לפני פדיונן ואיתיליד לאחר פדיונן.** היכן למילי וקדושה ליה לה ליקרב ולה לדמיהן כדמפרש לקמן מה תהא עליהן: **הא לפני פדיונן.** נולדו מיקדש נמי קדשי: **מנח ר"מ.** דלפני פדיונן אם נולדו קדשי: **זכר לרבות אף נקבה.** גבי שלמים כתיב (ויקרא ג) אם זכר אם נקבה תמים ונקרא יתירא הוא ג דמשמעותו קרא מיניה ומדלמ קבע בה זכר כדקבע בעולה ממילא דנקבה נמי מזיא זכר ונקבה תו למה לי זכר לרבות ולד שלמים. ומי קשיא תיפוק ליה מאשר יהיו לך[ד] תניא היא היכי דמיתי להכי ומכלא דמיתי להכי מהכא ומכלא דמיתי להכי מהכא ומכלא דמיתי להכי מפרש במסכת תמורה (דף יח:): **ולד קדשים.** (וכולן) שקדש הקדשן את מומן: **קומן ולדות שלאחר פדיונן.** נולדו ונתעברו קודם פדיונן מה תהא עליהם להכי לה מזו לה לגופן ולה לדמי כדמפרש לה טונא: **הלך דנולדו לפני פדיונן מיפלג פליגי בהו.** בהא דאמרינן לעיל מם זכר לרבות ולד בעלי מומין: **אילימא למאן דאמר.** במס' תמורה (שם) קדשי ליקרב: **ואילימא למאן דאמר קדשי נרעייה.** עד שיזיממו וימכרו ויפלו למיהן לנדבה: **קומן לניפה.** לחדר והם מתיס ברעב: **קדושה דחויה.** דאית בהו תרתי לריעותא מדלא דאמרומתן בעלי מומין שנולדו ונדחו ועוד דלאחר פדיונן נולדו והן עלמן אין יכול להתפיסן לקדושה גמורה להקריב אותו ואין מקריבין אותן לשם חולין ולידחו תו לה מיתזו: **הא לאו מיפדו.** בקדושתן כדי שיצאו הן לחולין שמכר ילמו קדושתן ע"ג מגב פדיון לאחר לאחר כה למיתפס אף הן אין יוצאין לחולין הילכך מתין (והא לא אלימא למיתפס פדיונן): אמרי הכי יש להן כח לפדות דסמוך לפדיונן: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום אותו זבח. והא אמרן דלא אלימי למיתפס: אלא סמוך לפדיון אימן. כלומר כשהן מעוברין קודם שנולדו הולדות מתפיסן אגב אימן לשם זבח אימן ובהכי הוי להן קדושה למיתפס פדיונן: טעמא מאי. צריך לטורוח באילו עניינין שיבואו לידי פדייה: גזרה שמא יגדל מהם עדרים. ויבא לידי תקלה אם אוכל מהם אדם או מקריבן: מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה דכתיב אך בכור וגו' לא יקדיש איש אותו. כלומר לשם זבח אחר: אף. ולד חולין ניתנהו: אבל איתיליד לאחר לפני פדיונן דהיינו לפני דלפני מקדש נמי קדשי כדאמר לקמן דאיכא למאן דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי לרעייה: מנהני מילי. דאיתיליד לאחר פדיונן דאסורין: דת"ר זכר. אם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב וגו' מה צורך למימר אם זכר אם נקבה לאו ממילא ידענא דזכר ונקבה ראוין לזבח שלמים אלא זכר לרבות הוולד דוולד משמע זכר ונקבה לרבות את התמורה דתמורה משמע נקבה: ד) הכי כתב בתמורה וכו' אותן ולדות שלאחר פדיונן דאיעבר לפני פדיונן ואיתיליד לאחר פדיונן. דלפני פדיונן איעבר ואיתיליד מיפלג פליגי בהו בתמורה בפרק אלו קדשים. דמאי דאמרינן דקדשי הנך ולדות ותמורות של בעלי מומים. שמואל אמר קדשי ליקרב הואיל והן תמימין ובאין מכח קדושת הגוף דאיתיליד קודם פדיונן ובר פדא [אמר] קדשו לרעייה דאין נפדין תמימין אלא בעלי מומין אבל לא קדשו ליקרב שלא יהא טפל חמור מן העיקר. אלא אותן שנולדו לאחר פדיונן מה תהא עליהן כו' מכח קדושה דחויה קא אתו דכבר נפדו אימן כשנולדו: לא אלימא. קדושתן שיתפסו פדיונן וכיון דאין להן כח למיתפס אף הן אין יוצאין לחולין הילכך מתין (והא לא אלימא למיתפס פדיונן): אמרי הכי יש להן כח לפדות דסמוך לפדיונן: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום זבח אימן וההוא הקדש מהני להו להביאן לידי פדיון: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום אותו זבח. והא אמרן דלא אלימי למיתפס: אלא סמוך לפדיון אימן. כלומר כשהן מעוברין קודם שנולדו הולדות מתפיסן אגב אימן לשם זבח ובהכי הוי להן קדושה למיתפס פדיונן: טעמא מאי. צריך לטורוח באילו עניינין שיבואו לידי פדייה: גזרה שמא יגדל מהם עדרים. ויבא לידי תקלה אם אוכל מהם אדם או מקריבן: מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה דכתיב אך בכור וגו' לא יקדיש איש אותו. כלומר לשם זבח אחר: אף. ולד פסולי המוקדשין כדי שיצאו הן לחולין לסמוך לפדיונן קודם פדיונן מעט מתפיסן לשם אותו זבח שהיתה אמו דחיילא קדושה דעדיין לא נדחית אמם ע"י פדייה והדר ממתין עד שיזיממו ופדיק להו וא"ת למ"ד ולדות קדשים בהוייתן הם קדושים הא במני אמן חולין גמורין למה יש באלו הולדות קדושה גמורה כיון שלא נולדו אלא לאחר פדיון הו"ל לאקשויי לצבי ואיל והו"ל למפרקינהו וי"ל כיון דלאחר פדיונן יש קדושה ליאסר בגיזה וגם נתעברו לפני פדיונן לא הוי חולין גמורין והא דמקשי לקרבי ואיל היינו נתעבר ונולד לאחר פדיון אע"ג שיש בהם איסור גיזה אבל הכא דנתעברו לפני פדיונן אהני קדושה שאסור בגיזה לאחר פדיון להקדיש הולדות כשנולדו. תוס' חיצוניות:

מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה. אין לך בהן (פ) תזבח ואכלת אבל היתר אכילה אלא משעת זביחה ואילך אבל דמו יכול לנסכו לזבח אחר כדמתנן פרק כילד מעריבין (תמורה דף כד:) ומכ"מ ילפינן מיניה שפיר ולדות פסולי המוקדשין לאין מנסכן לזבח אחר לפי' כמעי אמן מ) למ"ד כמעי אמן הן קדושין כמו שאין יכול לנסכו כבר משמלמ עליו קדושת בכור הכי נמי פסולי המוקדשין שהרי קדושין כבר אין יכול לנסכו בזבח אחר לפיל למ"ד כהוייתן קדושין לה דמו לבכור קודם שנולד דהני עומדין ליקדש מכח אמן שקדושה כבר: ותמורה

תמורת בעלי מומין אותן ולדות שלאחר פדיונן מה תהא עליהן לפני פדיונן מיפלג פליגי בהו איכא למאן דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי נרעייה לאין דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי נרעייה מה תהא עליהן אמר רב הונא כונסן לכיפה והן מתין דהיכי ליעביד ליקרבינהו [ה] מכח קדושה דחויה קאתו ליפרקינהו לא אלימי למיתפס פדיונן אמרי במערבא משמיה דרבי חנינא [א] סמוך לפדיונן מתפיסן לשם אותו זבח סמוך לפדיונן למימרא דבני פדייה נינהו אלא אימא סמוך לפדיון אמן מתפיסן לשם אותו זבח טעמא מאי אמר רבי לוי [ו] גזירה שמא יגדל מהן עדרים עדרים בעא מיניה רבינא מרב ששת מהו שמתפיסן לכל זבח שירצה א"ל אין מתפיסן מאי טעמא אמר ליה גמר בשעריך [ז] בשעריך מבבור מה בכור אין מתפיסן לכל זבח שירצה דכתיב [ח] אך בכור אשר יבוכר לה' בבהמה וגו' לא יקדיש איש אותו אף הני אין מתפיסן לכל זבח שירצה תניא כוותיה דרב ששת קדשים [ב] שקדם מום קבוע להקדישן ונפדו חייבין בבכורה ובמתנות בין לפני פדיונן בין לאחר פדיונן הגוזז והעובד בהן אינו סופג את הארבעים בין לפני פדיונן בין לאחר פדיונן אין עושין תמורה ולפני פדיונן מועלין בהן ולאחר פדיונן אין מועלין בהן וולדותיהן חול ונפדין תמימים ומתפיסן לכל זבח שירצה כללו של דבר הרי הן כחולין לכל דבריהם אין לך בהם אלא מצות [ט] עלוי בלבד אבל קדם הקדישן את מומן או מום עובר להקדישן ולאחר מכאן נולד מום קבוע ונפדו פטורין מן הבכורה ומן המתנות בין לפני פדיונן בין לאחר פדיונן הגוזז והעובד בהן סופג את הארבעים ובין לפני פדיונן בין לאחר פדיונן עושין תמורה לפני פדיונן מועלין בהן ולאחר פדיונן אין מועלין בהן וולדותיהן קודש ואין ניפדין תמימין ואין מתפיסן לכל זבח שירצה כללו של דבר הרי הן כהקדש לכל דבריהם ואין לך בהן אלא היתר אכילה בלבד כללו של דבר דרישא לאתויי שוחטן בחוץ דפטור כללו של דבר דסיפא לאתויי

ולא מתקיף להו כרבי חנינא: אמר ר' לוי גזרו בו'. מי אמרת אית להו תקנתא לולדות אחי לגדל עדרים מפסולי המוקדשין דכי נפיל ביה מומא בבהמת קדשים לא פריק ליה (המי) ואחי למיכליהו בלא פדיון אבל כי מפסדינן לולדות ממהר לפדות את האם מיד כדמיפרש לקמן מה תהא עליהן: **הא לפני פדיונן.** נולדו מיקדש נמי קדשי: **מנח ר"מ.** דלפני פדיונן אם נולדו קדשי: **זכר לרבות אף נקבה.** גבי שלמים כתיב (ויקרא ג) אם זכר ואם נקבה תמים ונקרא יתירא הוא ג דמשמעותו קרא מיניה ומדלמ קבע בה זכר כדקבע בעולה ממילא דנקבה נמי מזיא זכר ונקבה תו למה לי זכר לרבות ולד שלמים. ומי קשיא תיפוק ליה מאשר יהיו לך[ד] תניא היא היכי דמיתי להכי ומכלא דמיתי להכי מהכא ומכלא דמיתי להכי מפרש במסכת תמורה (דף יח:): **ולד קדשים.** (וכולן) שקדש הקדשן את מומן: **קומן ולדות שלאחר פדיונן.** נולדו ונתעברו קודם פדיונן מה תהא עליהם להכי לה מזו לה לגופן ולה לדמי כדמפרש לה טונא: **הלך דנולדו לפני פדיונן מיפלג פליגי בהו.** בהא דאמרינן לעיל מם זכר לרבות ולד בעלי מומין: **אילימא למאן דאמר קדשי ליקרב.** במס' תמורה (שם) קדשי ליקרב: **ואילימא למאן דאמר קדשי נרעייה.** עד שיזיממו וימכרו ויפלו למיהן לנדבה: **קומן לניפה.** לחדר והם מתיס ברעב: **קדושה דחויה.** דאית בהו תרתי לריעותא מדלא דאמרומתן בעלי מומין שנולדו ונדחו ועוד דלאחר פדיונן נולדו והן עלמן אין יכול להתפיסן לקדושה גמורה להקריב אותו ואין מקריבין אותן לשם חולין ולידחו תו לה מיתזו: **הא לאו מיפדו.** בקדושתן כדי שיצאו הן לחולין שמכר ילמו קדושתן ע"ג מגב פדיון לאחר לאחר כה למיתפס אף הן אין יוצאין לחולין הילכך מתין (והא לא אלימא למיתפס פדיונן): אמרי הכי יש להן כח לפדות דסמוך לפדיונן: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום זבח אימן וההוא הקדש מהני להו להביאן לידי פדיון: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום אותו זבח. והא אמרן דלא אלימי למיתפס: אלא סמוך לפדיון אימן. כלומר כשהן מעוברין קודם שנולדו הולדות מתפיסן אגב אימן לשם זבח ובהכי הוי להן קדושה למיתפס פדיונן: טעמא מאי. צריך לטורוח באילו עניינין שיבואו לידי פדייה: גזרה שמא יגדל מהם עדרים. ויבא לידי תקלה אם אוכל מהם אדם או מקריבן: מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה דכתיב אך בכור וגו' לא יקדיש איש אותו. כלומר לשם זבח אחר: אף. ולד חולין ניתנהו: אבל איתיליד לאחר לפני פדיונן דהיינו לפני דלפני מקדש נמי קדשי כדאמר לקמן דאיכא למאן דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי לרעייה: מנהני מילי. דאיתיליד לאחר פדיונן דאסורין: דת"ר זכר. אם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב וגו' מה צורך למימר אם זכר אם נקבה לאו ממילא ידענא דזכר ונקבה ראוין לזבח שלמים אלא זכר לרבות הוולד דוולד משמע זכר ונקבה לרבות את התמורה דתמורה משמע נקבה: ד) הכי כתב בתמורה וכו' אותן ולדות שלאחר פדיונן דאיעבר לפני פדיונן ואיתיליד לאחר פדיונן. דלפני פדיונן איעבר ואיתיליד מיפלג פליגי בהו בתמורה בפרק אלו קדשים. דמאי דאמרינן דקדשי הנך ולדות ותמורות של בעלי מומים. שמואל אמר קדשי ליקרב הואיל והן תמימין ובאין מכח קדושת הגוף דאיתיליד קודם פדיונן ובר פדא [אמר] קדשו לרעייה דאין נפדין תמימין אלא בעלי מומין אבל לא קדשו ליקרב שלא יהא טפל חמור מן העיקר. אלא אותן שנולדו לאחר פדיונן מה תהא עליהן כו' מכח קדושה דחויה קא אתו דכבר נפדו אימן כשנולדו: לא אלימא. קדושתן שיתפסו פדיונן וכיון דאין להן כח למיתפס אף הן אין יוצאין לחולין הילכך מתין (והא לא אלימא למיתפס פדיונן): אמרי הכי יש להן כח לפדות דסמוך לפדיונן: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום זבח אימן וההוא הקדש מהני להו להביאן לידי פדיון: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום אותו זבח. והא אמרן דלא אלימי למיתפס: אלא סמוך לפדיון אימן. כלומר כשהן מעוברין קודם שנולדו הולדות מתפיסן אגב אימן לשם זבח ובהכי הוי להן קדושה למיתפס פדיונן: טעמא מאי. צריך לטורוח באילו עניינין שיבואו לידי פדייה: גזרה שמא יגדל מהם עדרים. ויבא לידי תקלה אם אוכל מהם אדם או מקריבן: מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה דכתיב אך בכור וגו' לא יקדיש איש אותו. כלומר לשם זבח אחר: אף. ולד פסולי המוקדשין כדי שיצאו הן לחולין לסמוך לפדיונן קודם פדיונן מעט מתפיסן לשם אותו זבח שהיתה אמו דחיילא קדושה דעדיין לא נדחית אמם ע"י פדייה והדר ממתין עד שיזיממו ופדיק להו וא"ת למ"ד ולדות קדשים בהוייתן הם קדושים הא במני אמן חולין גמורין למה יש באלו הולדות קדושה גמורה כיון שלא נולדו אלא לאחר פדיון הו"ל לאקשויי לצבי ואיל והו"ל למפרקינהו וי"ל כיון דלאחר פדיונן יש קדושה ליאסר בגיזה וגם נתעברו לפני פדיונן לא הוי חולין גמורין והא דמקשי לקרבי ואיל היינו נתעבר ונולד לאחר פדיון אע"ג שיש בהם איסור גיזה אבל הכא דנתעברו לפני פדיונן אהני קדושה שאסור בגיזה לאחר פדיון להקדיש הולדות כשנולדו. תוס' חיצוניות:

ע) נרמה דל"ל והכי גרסינן בתמורה (דף יח ע"ב) לותן וולדות וכו'.

תורה אור השלם

1. רַק בְּכָל אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָּשָׂר כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כִּצְבִי וְכָאַיָּל:
דברים יב טו

2. וְאִם זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ אִם מִן הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב אִם זָכָר אִם נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְיָ:
ויקרא ג א

3. בְּשַׁעֲרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי וְכָאַיָּל:
דברים טו כב

4. אַךְ בְּכוֹר אֲשֶׁר יִבָּכֵר לַייָ בְּבְהֵמָה לֹא יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם שׁוֹר אִם שֶׂה לַייָ הוּא:
ויקרא כז כו

שיטה מקובצת

ע) ונקבה לרבות התמורה. והקשה ר' ברוך אימא אם זכר אם נקבה למעט טומטום ואנדרוגינוס וגם לקמן בפ' אלו מומין דריש ליה הכי והתם בפ' אלו קדשים דדריש תמורת ולדות מקרא דרק קדשיך אשר וכו' ופריך אם זכר אם נקבה ל"ל לידרוש טומטום וי"ל דתרתי כתיבי חדא בצאן וחדא בבקר ומיהו קשה לי היאך הוא דורש מנקבות לרבות התמורה והלא אינו מיותר דאי שתוך מנקבה לא דריש מלזכר ולד אלא אמינא זכר ממש כמו אשם ועולה ואע"ג שכתב זכר ונקבה גבי צאן דילמא אם בקר גזירת הכתוב זכר דוקא וי"ל דאין זה סברא שיהיה חלוק בקר מצאן בשלמים. מיהו אכתי הקשה ר' ברוך דלמה ליה קרא דלנקבה לרבות התמורה ת"ל מהוא ותמורתו יהיה קדש דמשמע הקרבה ותי' לו ר"י דהוה ילפינן מבכור ומעשר דתמורתן לא קרבה והוה אמינא תמורת שאר קדשים נמי לא קריבי וא"ת דהיכי מצינן למימר דשאר קדשים לא קריבי והא קרא כתיב ותמורתו יהיה קדש במאי אתוקם וי"ל לענין דיהיה קדוש דירעו ויפלו דמיהן לנדבה קמ"ל קרא דנקבה לרבות התמורה דקריבי.

תוס' חיצוניות: ג) אם זכר לרבות ולד בעלי מומין וכו'. וא"ת למ"ד דוולדות קדשים במעי אמן הם קדושים אמאי לא קדש ליקרב וי"ל דלא אמרינן במעי אמן הם קדושים אלא כשהאם תמימה וכן הולדות אבל כאן שהאם בעלת מום ועומד לפדות לא מהניא לולדות להקדישם במעי אמן וי"ל דקרוב לזה פי' רש"י ז"ל דאפי' איכא תרתי לריעותא דאמותן הוו בעלי מומין וכו'. תוס' חיצוניות: אסורין עד שיפדו קס"ד דמקדיש להו למזבח ואח"כ פודהו ומשום הכי פריך למימר' דבני פדיה נינהו (קס"ד דמקדיש להו ומשני סמוך פירוש קודם פדיונן ופריך והא תמימים אינן נפדין) אלא סמוך לפדיון אמן מתפיסן לשם אותו זבח דהשתא חל עלייהו קדושה דאפילו לא נדחית קדושת אמן ואח"כ ממתין עד שיזמם ופודן והקשה ה"ר אלחנן דאטו יש לו להתפיסן בקדושה כדי להקל מעליה ולהפקיעה מקדושתה דהא כיון דמתחלה לא היה יכול לפדותן [היאך יכול לפדותן] ע"י תוספת קדוש' זאת וע"ק לו דהא אז הם קדושים ואין קדושה חלה על קדוש' לכן נראה שהעובר חולין גמורין מן התורה וצריך להתפיסן לאחר שתפדה אמו מיד והחמירו עליו חכמים להתפיסו קודם לפדיונן לאחר שהפקיעה קדוש' א' דאם היה ממתין לאחר שתפדה אמן כיון שיצאו לחולין לא היה ראוי להקדישן עוד ועוד שגם הוא לא היה כ"כ רוצה להתפיסן כיון שנפקעו כבר מקדושה והם חולין גמורים. תוס' חיצוניות: **ג)** נ"א בכל הספרים כ"י וקרא יתירה הוא דהא כתיב התם בויקרא גופיה קרא אחרינא זכר ונקבה תמים יקריבנו תו למה וכו': **ד)** לא אלימי למתפס וכו'. בכל הספרים כ"י שבידי לא נמצא זה הלשון וכן הלשון בס"י שבידי לא אלימי למיתפס פדיונן בקדושתן כדי שיצאו הן לחולין סמוך לפדיונן קודם פדיונן מעט מתפיסן לשם אותו זבח שהיתה אמו דחיילא קדושה דעדיין לא נדחית אמם ע"י פדייה והדר ממתין עד שיזיממו ופדיק להו וא"ת למ"ד ולדות קדשים בהוייתן הם קדושים הא במני אמן חולין גמורין למה יש באלו הולדות קדושה גמורה כיון שלא נולדו אלא לאחר פדיון הו"ל לאקשויי לצבי ואיל והו"ל למפרקינהו וי"ל כיון דלאחר פדיונן יש קדושה ליאסר בגיזה וגם נתעברו לפני פדיונן לא הוי חולין גמורין והא דמקשי לקרבי ואיל היינו נתעבר ונולד לאחר פדיון אע"ג שיש בהם איסור גיזה אבל הכא דנתעברו לפני פדיונן אהני קדושה שאסור בגיזה לאחר פדיון להקדיש הולדות כשנולדו. תוס' חיצוניות:

הגהות הב"ח

(פ) גמ' לך בהן אלא היתר אכילה משעת זביחה: **(צ)** רש"י ד"ה לה לגלגולי וכו' בפדיון לחמן: **(ק)** ד"ה ל"ך לגלגולי וכו' ליו וכו' ל"ל ועיקר וכו' לגופן ולדות וכו' ומשם דמילתא וכו' גופייהו דשניהן היכא דאיעבר ואיתיליד וכו' דלא שכיחא היא כיון:

מוסף רש"י

אין לך בהן היתר אכילה אלא משעת זביחה. לפיפוך מלב וגיפה דהנאה דממיתה היא, אבל פדיון את הקדשים נהפכין בהמילין לכלכים ולה מיתה ליה ומלכא למדרש ולה לכלכין, ומהך דכתיב משמע משמע אתה לה מתכל קודש זביחה, כלומר לה מתהני ממיה, אבל כלכין דלאחר מיתה הוא דפליגי דלמאי זביחה שפיר דמי, דסכי משמע אתה לה מתכל קודש זביחה שפיר דמי (תמורה לא:).

רבינו גרשום

אך ולא חלבו קאמר. ולא נפיק מדמו: איכא דאמרי תובח ואכלת בשר אין לך בהן היתר אלא משעת זביחה ואילך שראוי לאכילה אבל מעיקרא לא אין לך היתר בהן אלמא דאסירי בניזה ועבודה: אבל פודין את הקדשין. דלא אייתר ליה ואכלת למיסריה ובכל דוכתא דאמרינן הניחא למאן דאמר אין פודין אלא למאן דאמר פודין מהכא נפקא: אמאי וולד צבי ואיל הוא. כלומר חולין ניתנהו: אבל איתיליד לפני פדיונן דהיינו לפני דלפני מקדש נמי קדשי כדאמר לקמן דאיכא למאן דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי לרעייה: מנהני מילי. דאיתיליד לאחר פדיונן דאסורין: דת"ר זכר. אם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב וגו' מה צורך למימר אם זכר אם נקבה לאו ממילא ידענא דזכר ונקבה ראוין לזבח שלמים ונקבה אלא זכר לרבות הוולד דוולד משמע זכר ונקבה לרבות את התמורה דתמורה משמע נקבה: ד) הכי כתב בתמורה וכו' אותן ולדות שלאחר פדיונן דאיעבר לפני פדיונן ואיתיליד לאחר פדיונן. דלפני פדיונן איעבר ואיתיליד מיפלג פליגי בהו בתמורה בפרק אלו קדשים. דמאי דאמרינן דקדשי הנך ולדות ותמורות של בעלי מומים. שמואל אמר קדשי ליקרב הואיל והן תמימין ובאין מכח קדושת הגוף דאיתיליד קודם פדיונן ובר פדא [אמר] קדשו לרעייה דאין נפדין תמימין אלא בעלי מומין אבל לא קדשו ליקרב שלא יהא טפל חמור מן העיקר. אלא אותן שנולדו לאחר פדיונן מה תהא עליהן כו' מכח קדושה דחויה קא אתו דכבר נפדו אימן כשנולדו: לא אלימא. קדושתן שיתפסו פדיונן וכיון דאין להן כח למיתפס אף הן אין יוצאין לחולין הילכך מתין (והא לא אלימא למיתפס פדיונן): אמרי הכי יש להן כח לפדות דסמוך לפדיונן: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום זבח אימן וההוא הקדש מהני להו להביאן לידי פדיון: למימרא דבני פדייה נינהו. שיש לו כח להיתפס לשום אותו זבח. והא אמרן דלא אלימי למיתפס: אלא סמוך לפדיון אימן. כלומר כשהן מעוברין קודם שנולדו הולדות מתפיסן אגב אימן לשם זבח ובהכי הוי להן קדושה למיתפס פדיונן: טעמא מאי. צריך לטורוח באילו עניינין שיבואו לידי פדייה: גזרה שמא יגדל מהם עדרים. ויבא לידי תקלה אם אוכל מהם אדם או מקריבן: מה בכור אין מתפיסו לכל זבח שירצה דכתיב אך בכור וגו' לא יקדיש איש אותו. כלומר לשם זבח אחר: אף. ולד חולין ניתנהו: אבל איתיליד לאחר לפני פדיונן דהיינו לפני דלפני מקדש נמי קדשי כדאמר לקמן דאיכא למאן דאמר קדשי ליקרב ואיכא למאן דאמר קדשי לרעייה: מנהני מילי. דאיתיליד לאחר פדיונן דאסורין: דת"ר זכר. אם זבח שלמים קרבנו אם מן הבקר הוא מקריב וגו' מה צורך למימר אם זכר אם נקבה לאו ממילא ידענא דזכר ונקבה ראוין לזבח שלמים ונקבה אלא זכר לרבות הוולד דוולד משמע זכר ונקבה לרבות את התמורה דתמורה משמע נקבה: ד) הכי כתב בתמורה וכו' אותן ולדות שלאחר פדיונן דאיעבר לפני פדיונן ואיתיליד לאחר פדיונן. דלפני פדיונן איעבר ואיתיליד מיפלג פליגי בהו בתמורה בפרק אלו קדשים. דמאי דאמרינן דקדשי הנך ולדות ותמורות של בעלי מומים. שמואל אמר קדשי ליקרב הואיל והן תמימין ובאין מכח קדושת הגוף דאיתיליד קודם פדיונן ובר פדא [אמר] קדשו לרעייה דאין נפדין תמימין אלא בעלי מומין אבל לא קדשו ליקרב שלא יהא טפל חמור מן העיקר. אלא אותן